

Facciamo un giro in Italia!

Viatge en Venècia del 14 d'abril al 20 d'abril de 2019

Seccion bilingüa occitana del collègi Pèire Suc a Sant Sulpici

Liste des élèves

Nom	Prénom	Classe
AGRECH	JULIE	5A
ALQUIER	AMBRE	5A
ARNAUD	RAPHAEL	5A
AUBERTY	MAELYS	5A
AUSTIN PUEYO	PAUL	5A
BERGAUD	NOE	3A
BERRONE	ADRIEN	4A
BINEAU	SALOME	3A
BONNAFOUS	LUCILE	4A
BONNOT	ANNA	3A
BOULARD	EMMA	5A
BOULZEC	LUCIE	4A
BOUVRY-BESSIERE	ERWAN	5A
BRIGNONE	MARINE	4A
BURGUES	MADDLY	4A
CABRE	THEO	5A
CLOTEAUX	LOUENN	4A
COLONGES	ANGELE	3A
CROZES	LUBIN	4A
DONNART	MAEL	3A
DUPLESSY	LUCIE	3A
GUERIC	GWEN	5A
HENNI	ASSIA	4A
JESSU	SARA	5A
LADET	MAXIME	4A
LEVECQUE-JIMENEZ	HERMIONE	5A
LEVECQUE-JIMENEZ	NOE	3A
LHOMME	PIERRE	5A
LOMBARDO	BAPTISTE	5A
MAHOU-PROLY	LOU	4A
MARCHAND	OCEANE	4A
MINOZZI	ANNA	5A
MOLINIER-REDO	RAPHAEL	5A
MOLLON	OCEANE	3A
NAVARRÉ	THOMAS	5A
ROUQUET	JUSTINE	4A
SABLAYROLES	CLEMENT	5A
TORROGLOSA	COLINE	5A
URCUN	ELYNE	5A
URCUN	EMMA	3A
VALAIZE	ESTHER	4A
VENPIN	THYLIA	4A
VERNHES	MATHIS	4A
VICENTE	MAXIME	5A
VIGUIER	QUENTIN	3A
VINCENT	BLANDINE	3A

Les professeurs

Mme. BENEZET Anne
M. CAPONI Olivier

Mme. HUOT Cathy
Mme. LAVAUD Frédérique

Groupe Marco Polo (9)

Agrech Julie
Alquier Ambre
Auberty Maëlys
Boulard Emma
Jessu Sara
Levecque-Jimenez Hermione
Minozzi Anna
Torroglosa Coline
Urcun Elyne

Groupe Tintoret (11)

Arnaud Raphaël
Austin Pueyo Paul
Bouvry-Bessiere Erwan
Cabre Théo
Gueric Gwen
Lhomme Pierre
Lombardo Baptiste
Molinier-Redo Raphaël
Navarre Thomas
Sablayroles Clément
Vicente Maxime

Groupe Vivaldi (15)

Berrone Adrien
Bonnafous Lucile
Boulzec Lucie
Brignone Marine
Burgues Maddly
Cloteaux Louenn
Crozes Lubin
Henni Assia
Ladet Maxime
Mahou-Proly Lou
Marchand Océane
Rouquet Justine
Valaize Esther
Venpin Thylia
Vernhes Mathis

Groupe Casanova (11)

Bergaud Noé
Bineau Salomé
Bonnot Anna
Colonges Angèle
Donnart Mael
Duplessy Lucie
Levecque-Jimenez Noé
Mollon Océane
Urcun Emma
Viguier Quentin
Vincent Blandine

Qualques explicas

Coma promés aici vòstre quasèrn de viatge. Lo prengatz pas coma una carga mas primièr coma una guida que vos permetrà de saber cronologicament ont anam, çò que vesèm e subretot coma una mena d'album sovenir que consultaretz e completaretz sonhosament. Al mens, al tornar, sauretz dire çò qu'avètz vist e contar las anecdotas de cada jorn !

- Prenètz sonh de longa d'aquel quasèrn pendent lo viatge.
- Per las visitas amb guida, plan escotar e completar pus tard.
- Per las visitas sens guida, completar a flor e a mesura.
- Vos podètz entrajudar.

Recompensa atribuïda a la fòto mai ORIGINALA

Recompensa atribuïda a la pus polida carta postala mandada dempuèi Venècia (causida de la carta, estíl, sonh, contengut...)

Recompensa atribuïda al pus polit jornal de bòrd (redaccion, sonh, contengut, fòtos...)

Las 10 règlas a respectar

Règle n°1 : Totjorn cortés, respectuós e quitament risent, serai a l'esgard dels autres (escolans, professors, menaires, ostalièrs...)

Règle n°2 : Totjorn cande daissarai lo bus abans de davalat !

Règle n°3 : Ponctual serai : lo respèct dels oraris del levar, del colcar e dels rendètz-vos es una condicion indispensable per pas far esperar tot lo grope.

Règle n°4 : Los professors, abenarai pas ! Mèfi, professor alassat = professor maissant = pas de moment liure par exemple.

Règle n°5 : Los repaisses manjarai ! Comencetz pas a far vòstres "difíciles" e degalhatz pas la noiridura per principi !

Règle n°6 : Davalat del bus, serai plan atentiu a las règlas de circulacion (passatge pedonièr...). Davalats del *vaporetto*, demoratz totjorn en grope (amb vòstres acompanhators) e comencetz pas a rebalar davant las botigas, las veirinas... de pausetas "botiguejar" vos seràn acordadas a d'endrechtes estrategics (ont trobaretz tot çò que vos fa besonh !).

Règle n°7 : Amb los comercants, los vendeires que compreni pas totjorn, cortés e pacient demorarai ! Fau un esfòrc per m'exprimir en italian en preparant mas frasas mercés al guida de convèrsa e al diccionari.

Règle n°8 : A l'ostalariá, respectuós de la cambra serai !

Règle n°9 : Dins lo grope que m'es atribüit demorarai ! Cada professor aurà un grope d'un detzenat d'escolans jos sa susvelhença per tal de far l'apèl rapidament e per totas las visitas.

Règle n°10 : un bon viatge farai en respectant caduna de las 9 autras règlas precedentas !

Lexic de subrevida en Itàlia

Quelques règles : Le "u" se prononce "ou" et "e" n'est jamais muet.

Les mots masculins terminent généralement par o au singulier et i au pluriel. Les mots féminins par a et e. On accentue le plus souvent l'avant-dernière syllabe, mais cela peut être aussi la dernière lorsqu'il y a un accent de ponctuation sur celle-ci. En fait lisez ce que vous voyez, comme en espagnol.

Mots les plus courants

Bonjour	Buongiorno
Bonjour	Buonasera
Au revoir	Arrivederci
Salut !	Ciao
Bonne nuit	Buonanotte
Oui	Sì
Non	No
Merci	Grazie
Excusez-moi	Scusi
S'il vous(te) plaît	Per favore
Je vous en prie	Prego
Je suis français(e)	Sono francese
Lundi	Lunedì
Mardi	Martedì
Mercredi	Mercoledì
Jeudi	Giovedì
Vendredi	Venerdì
Samedi	Sabato
Dimanche	Domenica

Manger

Le restaurant	Il ristorante
Le petit déjeuner	La colazione
Le déjeuner	Il pranzo
Le dîner	La cena
L'eau	L'acqua
Le pain	Il pane
Le fromage	Il formaggio
Le sel	Il sale
Le lait	Il latte
Le chocolat	Il cioccolato
Des pâtes	Della pasta
Une pizza	Una pizza
Un sandwich	Un panino
De la viande	Della carne
Porc	Maiale
Poulet	Pollo
Bœuf	Manzo
Dessert	Dolce
Fruit	Frutta

Vous et les autres

Nom de famille	Cognome
Prénom	Nome
Famille	Famiglia
Papa/ Maman	Papà/ Mamma
Frère/Sœur	Fratello/ Sorella

Sortir

Ville	Città
Météo	Meteo
Soleil	Sole
Pluie	Pioggia
Température	Temperatura
Magasin	Negoziò
Supermarché	Supermercato
Acheter	Comprare
Payer	Pagare
Boulangerie	Panetteria
Commander	Ordinare

Dans la maison

Les toilettes	Le toilettes
La salle de bain	Il bagno
La serviette	L'asciugamano
La chambre	La camera
Le lit	Il letto
La cuisine	La cucina
L'assiette	Il piatto
Le verre	Il bicchiere
Le couteau	Il coltello
La fourchette	La forchetta
La cuillère	Il cucchiaino
La salle à manger	La sala da pranzo
Le salon	Il salotto

Phrases de bases

Combien ça coûte ?	Quanto costa?
Je ne comprends pas	Non capisco
Où se trouve ... ?	Dove si trova ...?
Droite/ Gauche	Destra / Sinistra
J'aime/ J'aime pas	Mi piace / non mi piace
Je suis perdu	Mi sono perso
Je suis malade	Sono malato
Je m'appelle	Mi chiamo

Compter

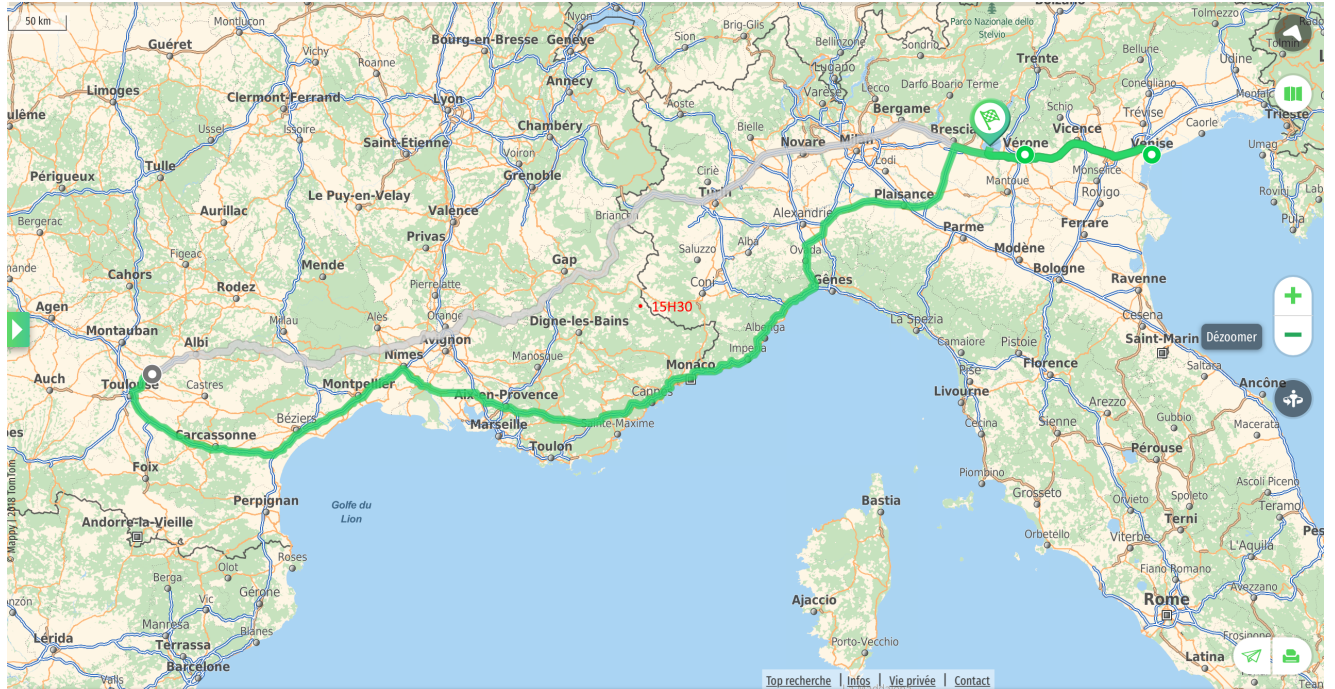
Uno, due, tre, quattro, cinque, sei, sette, otto, nove, dieci, undici, dodici, tredici, quattordici, quindici, sedici, ...

Couleurs

Bianco, nero, rosso, blu, verde, giallo, marrone, arancione, grigio...

Buongiorno, mi sono perso. Potete indicarmi la direzione per andare a...per favore ?

Nòstra destinacion

Reportatz amb l'ajuda d'un feutre de color sus la mapa çai-sus, l'itinerari qu'avèm seguit.

Avèm passada la frontièra italiana a .....h.....

Un còp la nuèch passada dins lo bus, sèm arribats a Veròna a .....h..... après .....oras e .....quilomètres.

A .....h..... sèm partits de Veròna en direccion de Venècia. Aprèp .....oras e .....quilomètres, sèm enfin arribats a nòstra ostalariá situada a Lido de Jesolo prèp de Venècia.

Nòstra ostalariá

Hôtel FRANK
Via Gorizia, 84, 30016
Lido di Jesolo
Telefòn : [00 39 0421 971528](tel:00390421971528)

Linha telefonica a compausar (sr. CAPONI) en cas d'urgéncia unicament :
00 336 609 996 67

PROGRAMA

Dimenge 14 d'abril

Rendètz-vos davant lo collègi carrièra del 8 de mai de 1945 a **15H30**.

16H00 partença e rota cap en Itàlia.

Sopar liure en rota

Diluns 15 d'abril

VERÒNA

07H30 Arribada a Veròna

08H00 Dejunar al bar restaurant Liston 12

09H00 Visita guidada de la vila

12H00 Dinnar al restaurant San Matteo

15H00 Visita liura de las arenas

17H30 Rota cap a l'ostalariá a Lido di Jesolo, installacion, sopar e nuèch

Dimars 16 d'abril

VENÈCIA

07H00 Dejunar a l'ostalariá

08H00 Rota vèrs Punta Sabbioni, env. 40 min

09H00 Partença en *vaporetto* privat vèrs San Marco

10H00 Descobèrta liura de la vila e de la plaça San Marco

11H10 Descobèrta de la Basilica San Marco (2 gropes)

12H00 Dinnar sortit de la bialça

14H00 Visita del palais dels Dògas e visita guidada dels itineraris secrets

18H00 Retorn en *vaporetto* privat vèrs Punta Sabbioni

19H00 Rota en bus cap a l'ostalariá, sopar e nuèch

Dimècres 17 d'abril

VENÈCIA

07H00 Dejunar a l'ostalariá

08H00 Rota vèrs Punta Sabbioni, env. 40 min

09H00 Partença en *vaporetto* privat vèrs San Marco

10H00 Descobèrta liura del barri del Rialto (mercats, pont...)

12H00 Dinnar sortit de la bialça

13H30 Visita liura del barri del Canaregio (ghetto...)

16H00 Visita de la Ca d'Oro

18H00 Retorn en *vaporetto* privat vèrs Punta Sabbioni

19H00 Rota en bus cap a l'ostalariá, sopar e nuèch

Dijòus 18 d'abril

VENÈCIA / LAS ISCLAS

07H00 Dejunar a l'ostalariá

08H00 Rota vèrs Punta Sabbioni, env. 40 min

09H00 Partença en *vaporetto* privat vèrs Murano

10H00 Descobèrta liura de las isclas de Murano e Burano

12H00 Dinnar sortit de la bialça. Retorn vèrs San Marco

14H15 Visita guidada del Teatre de la Fenice

- 18H00** Retorn en *vaporetto* privat vèrs Punta Sabbioni
19H00 Rota en bus cap a l'ostalariá, sopar e nuèch

Divendres 19 d'abril

Sirmione / Lac de Garda

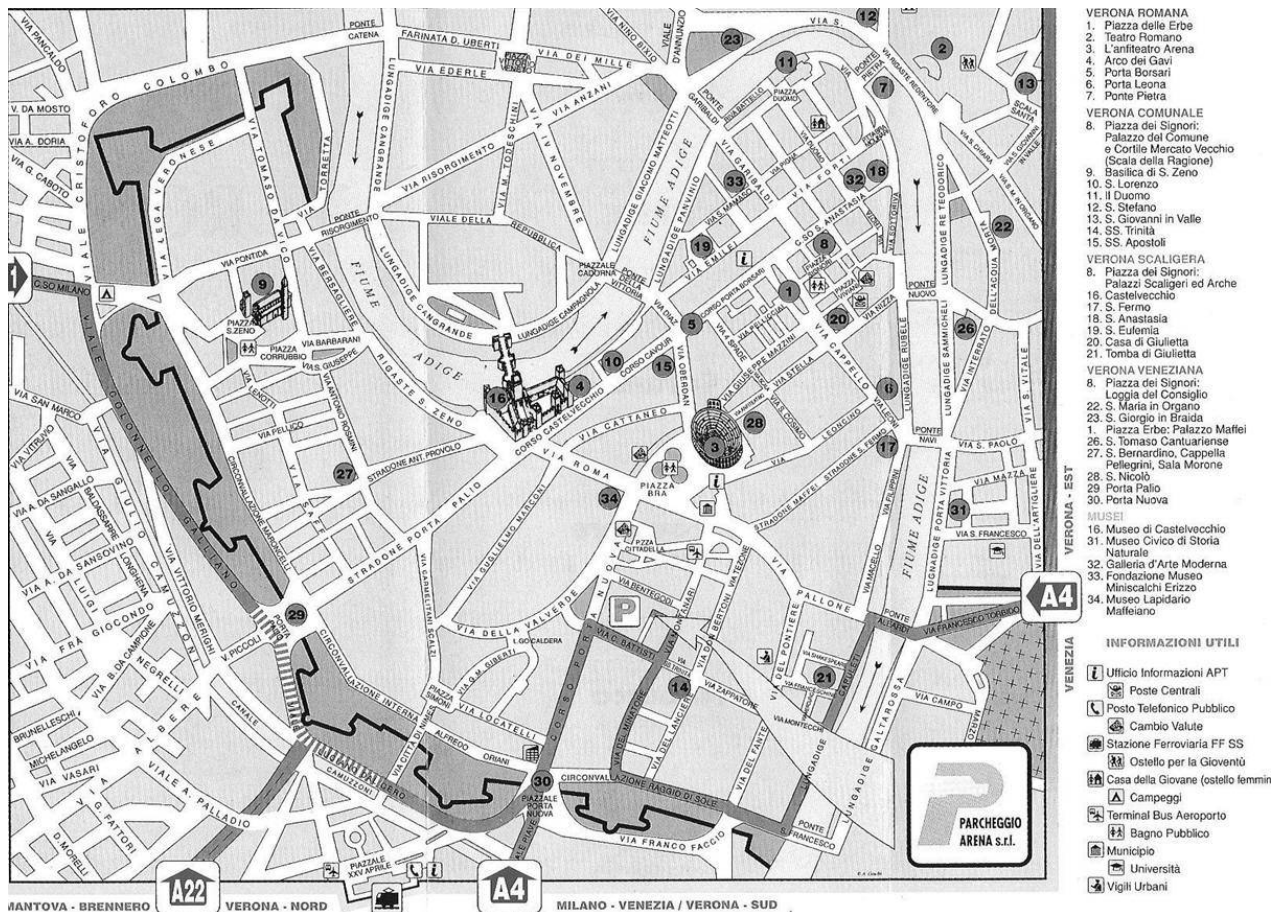
- 07H00** Dejunar a l'ostalariá
08H00 Rota vèrs Sirmione. Env 3h de rota
12H00 Dinnar sortit de la bjaça
12H30 Randonada guidada

15H30 Visita liura de las caunas de Catulle
16H30 Temps liure dins la vila
19H00 Sopar al restaurant Erica
21H00 Rota e retorn vèrs nòstre establiment

Dissabte 20 d'abril

- 08H30** Dejunar en cafeterià als alentorns de Besièrs
12H00 Arribada a Sant Sulpici

VERÒNA

Veròna rima amb passion e emocion. Segonda vila de la Venecia aprèp Venècia, es una de las mai ricas d'Itàlia del Nòrd. De l'antiquitat son demorats, en plen còr de Veròna, de vestigis esplendides, los mai importants aprèp los de Roma. A l'Edat Mejana, los senhors faguèron bastir de *palazzi* dins un calcari ròse, *lo rosso di Verona*. Dins la ciutat de Romèu e Julieta, la vida se debana subretot a l'entorn de las arenas (lèr sègle ab J.-C.) e de la *Piazza delle Erbe* ont se debana lo mercat. Los carrieròts a l'entorn abondan de botigas de las mai elegantas.

1 Quin es lo nom del flume que travèrsa Veròna ? .....

2 Dins quina província es situada Veròna ? .....

3 **PIAZZA BRA** : luòc de reünion e de passejada de totes los Veroneses.

- Identificar en fasent de fòtos los principals monuments de la mai famosa plaça de la vila :

Il palazzo della Gran Guardia (lo palais de la Granda Garda) bastit en 1610 e acabat en 1853

Lo Palais Barbieri (sèti de l'ostal de comuna) d'estil neo-classic (1838)

L'arena o amfiteatre de Veròna :

- A quina epòca es estada bastida e quina fòrma a ? .....
- Quina mena d'espectacle s'i fan uèi ? .....

La Pòrta Borsari : bastida a la fin del primièr sègle. Es aquí que s'acabava lo « Decumanus », l'artèria mai importanta de tota l'installacion del malhum de las carrièras romanas.

Lo « Listone » :

- Qu'apelam lo *Listone* ? Es pas un monument ! .....

4 PIAZZA DELLE ERBE :

- A l'epòca romana qu'èra la plaça de las èrbas ? .....
- Qué representa l'estatua sus la columna ? .....
- Lo palais Maffei (1688) : qué se pòt veire a son som ? .....
- Al mitan de la plaça se quilha una font amb una estatua de pèira : qué simboliza l'estatua ? .....
- Identificar las doas torres de la plaça : la torre del **Gardello** (1370) e la torre **Lamberti** e la **Casa dei Mercanti**. **L'Arco della Costa**
La Tribuna

5 LA CASA DI GIULIETTA

- Citatz los noms de família en francés e en italian dels aimadors mais famoses de Veròna. ....
- En quina annada, e per qual es estada escricha la tragedia de Romèo e Julieta ? .....
- Quines rites realizan los toristas que venon dins l'ostal de julieta ? .....
- Contar l'istòria de Romèo e Julieta en qualques linhas.
.....
.....
.....

6 LA PIAZZA DEI SIGNORI

- Identificar los monuments següents :

La loggia del Consiglio

Il Palazzo del Governo o del Podestà (prefectura actuala) residència dels Scaligeri (los senhors de Veròna) al sègle XIII^{en}.

Il Palazzo del Capitano o (Palazzo del Tribunale/ di Cansignorio) faciada blanca amb torre.

Il Palazzo del Comune o della Ragione amb la torre Lamberti

- Quina estatua se tròba sus la plaça ?

7 CASTELVECCHIO

- A quina epòca e per quina família es estat bastit ? .....
- Qu'es aquò uèi ? .....

8 Cossí s'apèla lo sol pont roman servat per Veròna e a quina epòca foguèt edificat ?

.....

09 Cossí s'apèla la catedrala de Veròna (il Duomo) ? .....

10 Cossí s'apèla lo Sant patron de Veròna ? .....

11 Ont se tròban sas relíquias ? .....

VENÈCIA

Questionnaire pour les 5ème

« Venise » dans le roman «de JP Arrou Vignod et Votre Venise

Prendre des notes durant le séjour et mettre au propre au retour.

I. Durant le trajet vers Venise

1. Les héros du roman partent au mois de février pour Venise.

Quel est l'événement culturel à Venise à cette époque là ?

2. Chap 6 : « par la fenêtre défilaient des palmiers décevants, secs et jaunis comme de s plumeaux un bord de mer comme on en voit partout ailleurs des cheminées d'usine qui crachaient dans le ciel bleu des flots de fumée couleur encre et mayonnaise. »

Ce sont les impressions de Rémi durant le voyage en train.

Et vous que ressentez vous en regardant par la fenêtre du bus, en découvrant l'Italie ?

3. « Dans l'excitation de notre poursuite, nous avons oublié que nous étions à Venise, soudain passé le grand hall (de gare) nous débouchâmes sous le ciel de Venise, comme on entre dans une carte postale »

Pour vous quelle est votre « carte postale » de Venise ?

4. Dans le roman, on rencontre des mots italiens : « **vaporetto, il pittore, non capisco, signor, scusi, signorina , si** » donnez leur sens .

II. Un peu d'histoire

5.« Et nos passeports a dit Mathilde » chap 6

A l'époque de l'édition du livre (1989) il fallait s'arrêter à la douane et présenter un passeport pour pénétrer en Italie. Un accord entre les membres de la communauté européenne a supprimé cette obligation.

Comment se nomme t-il et quand a-t-il été signé ?

6. Pierre Paul de Cuvier est le seul à avoir de la monnaie sur lui.

Comment se nommait la monnaie italienne avant l'adoption de la monnaie européenne ?

7. « Ils sont si nombreux à Venise que la ville en est infestée comme une lèpre qui mine la pierre et la troue comme une un gruyère ». (chap 8,)

De quoi parle PP Cuvier ?

III. Venise : pendant votre séjour

8. « Je découvrais [...] la longue procession des palais sur la rive, des balcons en arcade, se mirant dans l'eau verte, les parcs à bateaux de pieux aux couleurs aussi vives que des berlingots. » **Partagez vous cette vision de Venise de PP Cuvier ?**

9. « Comme pétrifiés mes compagnons et moi se figèrent sur place et je dois dire que j'en eus le souffle coupé ». C'est leur vision de la place saint Marc. **Et vous quelle a été votre impression de la place Saint Marc. ?**

10. La filature dans Venise (Chap 13) Rémi évoque le plan de Venise qui ressemble à la tête d'un éléphant. Voici leur parcours : Palais Ca' rezzonico, l'église Santa Maria dei Frari, place Saint Marc avec pause au Café Florian avec M ; Coruscant. Puis ils repartent vers le palais Ca' Rezzonico, puis en gondole à l'hôtel Danieli où se trouvent les ravisseurs.

Sur un plan relevez leur trajet dans Venise et prenez des photos de ces lieux.

Travail pour les 3ème

(séquence I Paysages poétiques/EPI) **Visions poétiques de Venise**

Objectif : Faire une description poétique de Venise en vers ou en prose

I. Avant le voyage

Relire les poèmes de la séquence Paysages poétiques (*René Chateaubriand*, « Rêverie » *Hugo*, « Un port » *Baudelaire* et « Ma bohème » *Rimbaud*) et bien **revoir les poèmes de Gautier « Sur les lagunes » et Musset *Contes d'Espagne et d'Italie* Maupassant « article » dans *Gil Blas* évoquant Venise et les peintures de Canaletto.**

En quelques lignes évoquez votre vision de Venise (mythe, les images.) avant de partir. (15 L environ)

II. Pendant le voyage (au Brouillon)

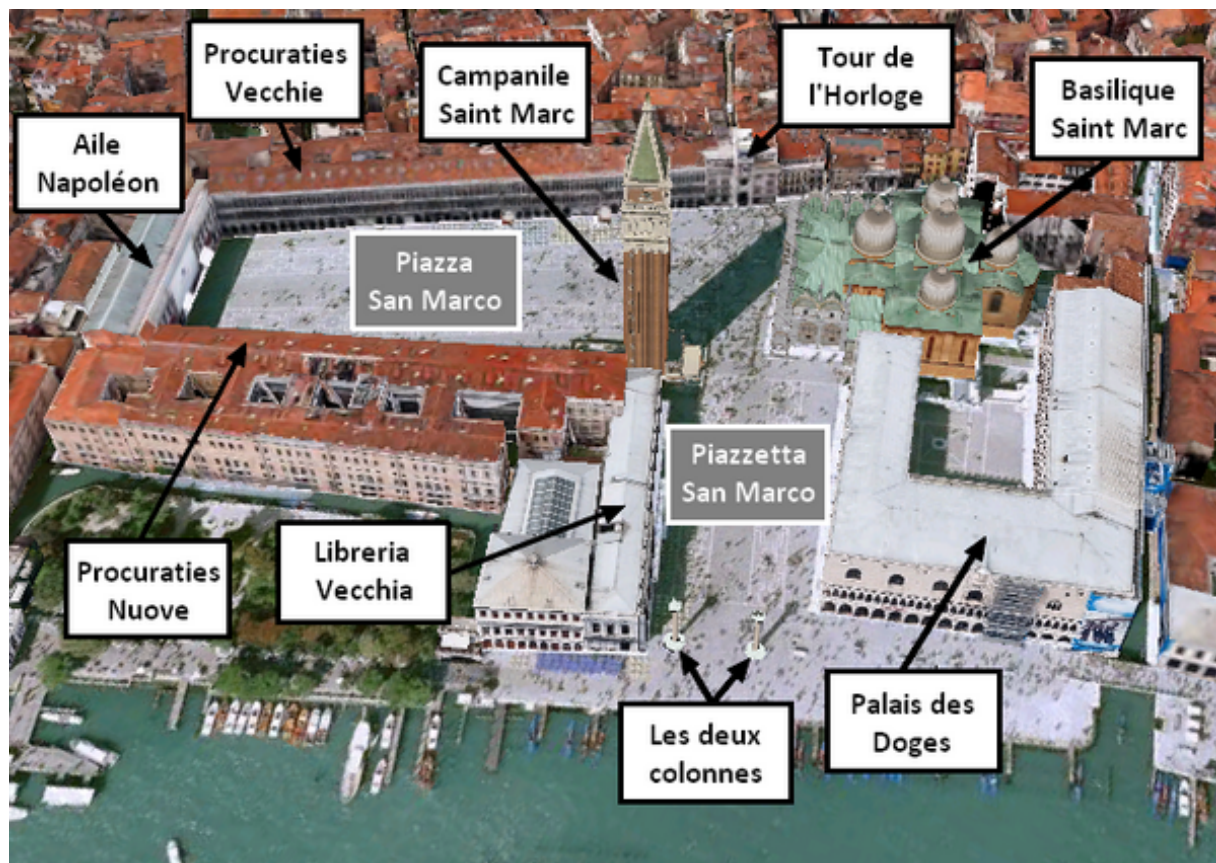
- tenir un journal de bord du séjour
- décrire des endroits, lieux, personnes, vos émotions, sentiments
- pensez à évoquer vos sensations (le lexique des cinq sens)
- **Enregistrer des sons de la ville (bruits, voix, sons harmonieux...)**
- **Prendre des photos en lien avec votre description poétique et /ou dessiner** (pensez aux liens entre texte et image au DNB)

III. Au retour

Créer ou mettre au propre **un poème en vers ou en prose** d'une ou deux visions de Venise (**avec figures de style**). Cette mise au propre sera ensuite numérisée.

Questionari Venècia

- 1 Quant i a d'abitants a Venècia ? .....
- 2 Definir un « Sestiere ». Quant n'i a ? Cita-los. ....
.....
.....
- 3 Venècia a mantun chafres. Cita-ne al mens dos. ....
- 4 Quin es lo simbòl de la vila (animal) ? Ont se tròba a Venècia ? .....
.....
- 5 Qual govèrna pendent la Republica del sègle IX al sègle XVIII ? (quin nom se dona al dirigent de Venècia) .....
- 6 Cossí s'apèla la plaça mai famosa de Venècia (centre politic e religiós de la Republica) ? .....
- 7 Identificar los monuments de la plaça San Marco e de la Piazzetta
- 8 Dos cafès famoses se fan fàcia sus la plaça San Marco : lo F.....
e lo Q.....
- 9 Perqué lo « pont dels Sospirs » es apelat atal ? .....
.....
- 10 Quin famós presonier a pres aquel pont e s'es escapat de la prison dels plombs (Piombi) ? .....
- 11 Cossí s'apèla lo canal mai larg de Venècia en fòrma de S, ondrat de palais somptuoses d'estíles diferents ? .....
- 12 Lo palais mai elegant de Venècia d'estíl « gotic florit » èra autres còps recobèrt d'aur, d'ont son nom : cita-lo. ....
- 13 Quines son los diferents mejans de transpòrt a Venècia (d'embarcacions) ?
.....
- 14 La gondòla : descriu l'unifòrme dels gondolièrs. Qué simbolizan las « dents » de la penche estranha que constituís lo fèrre de proa (a l'arrièr) de la gondòla ? Qué simboliza la partida superiora de la penche ?

1 LA GLÈISA SANTA MARIA DELLA SALUTE

- Dins quin barri de Venècia se tròba aquela glèisa ? .....
- A quina data foguèt bastida e per quina rason ? .....
.....
- Quin es l'arquitecte que faguèt los plans ? .....
- A quin estil arquitectural aparten ? .....
- Quin contraste pòdes constatar entre lo defòra e lo dedins ? .....
.....
- Cossí s'apèla lo famós tablèu del Tintoret (1561) que s'i pòt admirar ? .....
.....

2 LA PIAZZA SAN MARCO

Dempuèi de sègles, la plaça Sant Marc, testimoni privilegiat de la vida de Venècia, vegèt se debanar cortègis, processions e carnavals innombrables. Los toristas i van per milièrs perque la plaça es bordada a l'èst pels dos monuments mai mitics de la ciutat, la basilica e lo palais dels Dògas. De mai, la plaça es tanben atrasenta per sas botigas, sos cafès elegants e los orquèstres que se succedisson defòra jos las arcadas de las Procuratias. La plaça es pròcha de la lònja e una de las primièras a subir *l'acqua alta* (la marèa nauta). Se veson alara toristas e Venecians se riscar sus de trelises dispausats per traversar la plaça negada.

3 LA BASILICA SAN MARCO

Edifici ont se mesclan d'influéncias bizantinas e occidentalas. Foguèt bastida de 1063 a 1073. De modificacions i foguèron portadas a la Renaissance e al sègle XVII^{en}.

- A quin estil arquitectural aparten la basilica sant-Marc ? Dona ne las principalas caracteristicas. ....
- Qual èra Sant-Marc ? .....
- De qué son cobèrts las parets e lo pasiment ? .....
- Quant i a de copòlas ? .....
- Quinas bèstias (al nombre de 4) simbolizan sus la façada de la basilica, la libertat de Venècia ? .....
- Qual las emportèt en 1797 ? .....
- Qué representan las escalpraduras del portal central ? .....
- Qué representan las pinturas qu'ondran los plafons e las copòlas de la basilica ? .....
- La Pala D'oro, qu'es aquò ? .....
- Qué conten lo tresaur de la basilica ? .....
- Qué representan las Tetrarcas ? .....

4 LAS PROCURATIAS VECCHIE E NUOVE

- Qu'èra autres còps la foncion d'aqueles dos edificis longs que delimitavan la plaça Sant-Marc ? .....

5 LO CAMPANAL

- Quina es sa nautor ? .....
- Qué s'i pòt veire al som ? .....

6 LA TORRE DEL RELÒTGE

- Qu'indica lo grand relòtge ? .....
- Cossí s'apèlan los automats que fan ressonar la campana giganta ? .....
- Quina es la trista legenda dels relotgièrs qu'aurián concebut lo mecanisme ? .....

7 LAS COLOMNAS AL CAP DE LA PLAÇA SAN MARCO

- Qué representan ? .....
- Quinas estatuas se tròban al som ? .....

8 LO PALAIS DELS DÒGAS, UN LUÒC DE PODER E DE SECRETS

- Quina arquitectura caracteriza lo palais dels Dògas ? .....
- Lo palais èra la residéncia dels Dògas. Qu'abrigava tanben ducas a la fin del sègle XVI^{en} ? .....
- L'escalièr dels gigants : perqué pòrta aquel nom ? .....
- Quines dieus mitologics se tròban al som ? .....
- Qué se pòt veire dins la sala del grand conselh ? Quin tablèu extraordinari se tròba dins aquela sala ? Dona son nom, son autor e sas dimensions. ....
- A qué son dedicadas las pinturas allegoricas de las paretz e dels plafons del palais dels Dògas ? .....
- Dins las salas del palais se pòt admirar las principals òbras del Tintoret. Cita-ne las tres mai importantas. ....
- A qual èran reservadas las presons del palais ? Cossí son chafradas ? Perqué ? .....
- Qué son los itineraris secrets ? Qué i pòdes veire ? .....

Lo barri San Polo

A l'oèst de San Polo, lo pont del Rialto e los mercats atrason al segur los visitors. Aquel barri es dempuèi totjorn al còr de la vida comerciala de Venècia ; es aquí que los banquièrs, los corraiers e los negociants fasián afar. Los pichons cafès vielhòts del barri, los *bacari* ont se beu de pè, son frequentats pels Veneciens. Sus la Riva del Vin, vesèm gaireben pas que toristas.

9 LOS MERCATS DEL RIALTO

- Es aici lo barri mai vièlh de la vila ont se ten dempuèi gaireben mila ans lo mercat principal de Venècia. Qué i as vist e quinas son tas impressions ?

.....
.....
.....

10 LO PONT DEL RIALTO

- Qué travèrsa lo pont ? .....
- Quora foguèt bastit ? .....
- Qué podèm trobar de cada part del passatge central ? .....
- Al sègle XIV, qué s'escambiava sus aquel pont ? .....
- De quina expression latina deriva lo nom d'aquel pont e qué significa ? .....

.....

Lo barri del Cannaregio

Tot al nòrd de Venècia, lo *sestiere* de Cannaregio s'espandís en arc de cèrcle entre la recenta gara de camin de fèrre e un dels pus ancians barris de la vila ; es bordat al nòrd per de cais qu'agachan cap a las isclas, e al sud pel Grand Canal. Lo nom de Cannaregio a doas etimologias possiblas. La primièra la religa a l'italian *canne*, que significa jonc o canavèra, la segonda ne fa una deformacion de Canal Regio (canal reial), l'ancian nom de l'actual Canale di Cannaregio. Mai d'un tèrç dels Veneciens viu dins aquel barri encara preservat, popular, que sembla a mila lègas de la plaça Sant-Marc. Nos trobam aici plantat dins un dedal de canals e de carrieròts amb de botiguetas, de cafès, de talhièrs, de linge que penja a las fenèstras : una Venècia vertadièrament abitada. Lo nòrd del quartièr es segurament la zòna mai agradiva e mai tranquilla. Lo torisme es concentrat a l'entorn de doas vias de comunicacion importantas, la Lista di Spagna e la Strada Nova, entre la gara e lo Rialto. Es a Cannaregio que se tròba tanben lo mai ancian ghetto del monde. La comunautat josiva es escampilhada dins tota la vila, mas lo ghetto istoric, ont se tròban encara las sinagògas, a pas res perdut de son caractèr. Es enfin lo barri de naissença de Marco Polo e de Jacopo Robusti (lo Tintoret).

11 LO GHETTO DE CANNAREGIO

- Quina poblacion foguèt forçada de demorar dins aquela zòna de la vila de 1516 a 1797 ? .....
- Per quina rason i foguèron embarrats ? .....
- D'ont ven lo nom ghetto e qué significa ? .....
- Quantas personas i aviá dins lo ghetto al sègle XVII ? .....

- Qual decidiguèt la supression del ghetto ? Perqué ? Quora foguèt definitivament suprimit ? .....
- Quantes membres d'aquela comunautat i vivon encara uèi ? .....

12 LA CA' D'ORO

- Qu'es aquel bastiment ? .....
- Perqué s'apèla atal ? .....
- Qual lo faguèt bastir ? .....
- A quin estil arquitectural aparten ? Cita-ne las caracteristicas. ....
- De quinas influéncias s'inspira aquel bastiment ? .....
- Dempuèi 1984, qué i podèm veire dedins ? .....

Las isclas de la lòna de Venècia

Las isclas que enròdan la lòna de Venècia son nombrosas, un centenat en tot. D'unas an servat encara uèi lor anciana florison e prosperitat, d'autres descasèron pichon a pichon aprèp de cataclismes naturals o desapareissèron amb l'accion de la mar e dels flumes.

13 L'ISCLA DE MURANO

- Qué fa la renomada de l'iscla ? .....
- A quina epòca remonta aquela industria ? .....
- Perqué s'installèt sus l'iscla ? .....
- Quin pòble la raportèt ? .....
- Per quina categoria de personas l'iscla èra poblada ? .....
- Qué i faguèron bastir ? .....

14 L'ISCLA DE BURANO

- Ont se tròba aquela iscla ? .....
- Cossí la podèm localizar de luènh ? .....
- Cossí son los ostals ? .....
- Qué fa la renomada de l'iscla ? .....

15 LA FENICE (veire annèxa pagina 22)

- Qu'es aquel bastiment ? .....
- Quina es sa foncion ? .....
- Quora foguèt bastit ? .....
- Justifica alara l'expression lo fènix renais de sas cendres. ....
- Cita las representacions mai famosas que s'i debanèron. ....

16 LO LAC DE GARDA E SIRMIONE

Lo lac de Garda (*Lago di Garda* en italian) es un lac dels Alps italians, format pels glacièrs a la fin del darrièr atge glaciari. Es lo lac mai grand del país, amb una superfícia de 370 km², una longor de 51km e una largor de 17 km. Se tròba al nòrd d'Itàlia, a mièg camin entre Venècia e Milan. Lo climat i es doç mas los vents, notadament en estiu, pòdon èsser regulars e violents. Es una importanta destinacion toristica internacionala. Dins l'antiquitat, de poètas coma Catulle cantèron las lausenjas del « *lacus benacus* », « lo lac benefic », al climat doç e vivificat pels vents.

Sirmione es una comuna de la província de Brescia dins la region Lombardia en Itàlia. Es situada dins l'extremitat d'una pichona península que s'avança dins lo sud del lac de Garda e ocupada dempuèi l'epòca romana. Catulle i faguèt bastir sa villà al Ier sègle ab J.-C. Al nòrd, las roïnas de la cauna de Catulle son enrodadas d'olivièrs. Lo castèl Rocca Scaligera monta la garda al cap de la península. Dins los alentorns, los carrieròts menan vèrs los bòrds pasibles del lac e las ostalariás luxosas.

- Quora e per qual foguèt bastit lo castèl ? .....
- Quines ligams podèm alara establir amb la vila de Veròna ? .....
- Perqué sa concepcion es astuciosa ? .....
- Qué son en realitat los vestigis de las caunas de Catulle ? .....
- Perqué son apeladas atal ? .....
- Quinas son las partidas conservadas ? .....

La donna e mobile

Giuseppe VERDI (1813-1901)

Interprète : Luciano Pavarotti

Nous sommes au début du 3ème acte. Le Duc entre dans l'auberge où il a coutume de se divertir. Il chante alors cet air très célèbre: *la donna e mobile* (la femme est légère).

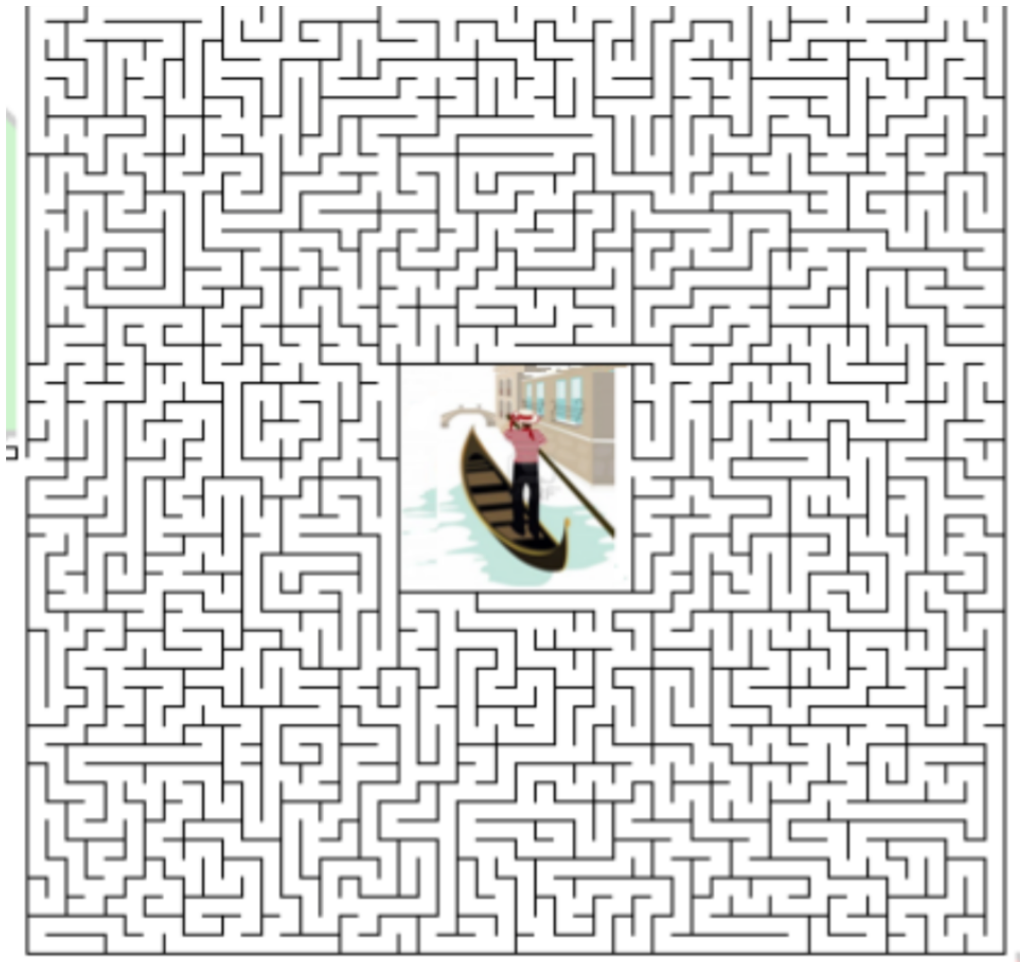
1. La donna è mobile qual piuma al vento, muta d'accento e di pensiero. Sempre un amabile leggiadro viso, in pianto o in riso, è menzognero . REFRAIN La donna è mobil qual piuma al vento, muta d'accento e di pensier. E di pensier, e di pensier!	2. E'sempre misero chi a lei s'affida, chi le confida, mal cauto il core! Pur mai non sentesi felice appieno chi su quel seno, non liba amore! Refrain La donna è mobil qual piuma al vento, muta d'accento e di pensier. E di pensier, e di pensier!	<i>Traduction</i> 1. La femme est légère Comme une plume au vent, Changeant de paroles et de pensées à tous moments. Son aimable Et gracieux visage, Qu'il pleure ou qu'il rie, Est menteur. 2. Il est toujours malheureux Celui qui s'y fie, Et imprudent le cœur Qui s'y confie ! Pourtant jamais on ne se sentira Pleinement heureux Si à son sein On ne goûte l'amour

L'opéra « Rigoletto » a été créé (c'est à dire joué pour la 1ère fois) à **la Fenice** de Venise en **1851**.

La Fenice (en français « le phénix ») est une salle d'opéra construite à Venise au XVIIIe siècle (1792) dans le style néo-classique* avec une salle proposant cinq étages superposés de loges finement décorées en rouge et or.

*Le style néo-classique utilise les éléments gréco-romains (colonnes, fronton...).

Per te destendre,
ajuda lo gondolier
a sortir d'aqueles
canals...

Escriure una carta postala

Ta mission, se l'acceptas : trobar un sagèl, lo pegar sus una polida carta postala que mandaretz a vòstres professors...La pòsta italiana metèt en circulacion un sagèl « Posta Prioritaria » obligatòri vèrs los païses europèus a 1 €. Podètz crompar vòstres sagèls (francobolli) a la pòsta centrala o dins los burèus de tabac indicats per un grand T sus fons negre (totes n'an pas). Las brústias postalas son rojas.

A dire:

Perqué avètz causida aquela carta ?

Un moment fòrt de vòstre viatge

Una impression generala sul viatge

La carta pòt èsser en francés, en occitan e en italian!

Seripoint - Citducate (RI) - riproduzione vietata

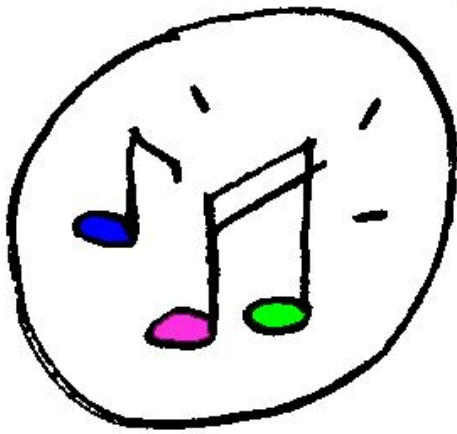

Collège Pierre Suc

À l'attention de l'ensemble du personnel du collège

Avenue Rhin et Danube

81370 SAINT SULPICE (FRANCIA)

Viatge en Itàlia
Abril de 2019
Cançonièr

*Cantem
junts!*

Bella Ciao

Bella ciao es un cant de revòlta italian que celèbra l'engatjament dins lo combat menat pels partisans de la Segonda Guèrra mondiala contra las tropas alemandas de la Republica Sociala italiana pendent la guèrra civila. Las paraulas son estadas escrichas a la fin de 1944 sus la musica d'una cançon populara que cantavan a la debuta del sègle XX^{en} las *mondine*, aquelas sasonièras que deserbavan las rizièras de la plana del Pô e repicavan lo rís, per denonciar lors condicions de trabalh. Es cantada dempuèi 1963 dins lo monde entièr coma un imne a la resisténcia.

Version lengadociana

Un jorn a l'auba, t'èras levada
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
Un jorn a l'auba, t'èras levada
Per veire nàisser lo solelh

E sus la rota, doça e polida
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
E sus la rota, doça e polida
Una musica se levèt

Quatre companhas, mila companhas
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
Quatre companhas, mila companhas
Cantavan la teuna cançon

L'aura es valenta, l'aura es naissenta
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
L'aura es valenta, l'aura es naissenta
E lo camin mena a la mar

Dins la montanha, dins la campanha,
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
Dins la montanha, dins la campanha,
Cercam d'òmes de volontat
E tu que dobtas, veni amb nautras
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
E tu que dobtas, veni amb nautrs
L'aire sentís la libertat

L'aura es valenta, l'aura es naissenta
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
L'aura es valenta, l'aura es naissenta
E lo camin mena a la mar

Version en italian.

Una mattina mi sono alzato
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
Stamattina mi sono alzato
E ho trovato l'invasor

O partigiano portami via
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
O partigiano porta mi via
Ché mi sento di morir

E se io muoio da partigiano
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
E se io muoio da partigiano
Tu mi devi seppellir

E seppellire lassù in montagna
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
E seppellire lassù in montagna
Sotto l'ombra di un bel fior

E tutti quelli che passeranno
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
E tutti quelli che passeranno
Mi diranno: che bel fior

È questo il fiore del partigiano
O bella ciao, bella ciao, bella ciao ciao ciao
È questo il fiore del partigiano
Morto per la libertà.

L'ENCANTADA

Patapim, Patapam,
Non sèi d'on ei sortida,
Non m'a pas briga espiat,
E m'èi pergut suu pic,
E la hami e la set.
Patapim, Patapam,
Non sèi çò qui m'arriba,
E shens nada pieitat,
Que'n va lo son camin,
Que camina tot dret.
Non sèi pas lo son nom,
Tà jo qu'ei l'Encantada,
Tà la véder passar,
Jo que'm hiqui ací,
Tot matin a l'argueit,
Non sèi pas lo son nom,
Tà jo qu'ei l'Encantada,
Non hèi pas qu'i pensar
E la nueit e lo dia
E lo dia e la nueit.

**Jo tostemps qu'avi sabut
E díser non e díser adiu,
Jo jamei n'avi volut,
Jamei pregar òmi ni Diu,
Ara qu'ei plegat lo jolh,**

De cap tà l'immortèla

Sèi un país e ua flor,
E ua flor, e ua flor,
Que l'aperam la de l'amor,
La de l'amor, la de l'amor,

repic:

Haut, Peiròt, vam caminar, vam caminar,
De cap tà l'immortèla,
Haut, Peiròt, vam caminar, vam caminar,
Lo país vam cercar.

Au som deu malh, que i a ua lutz,
Que i a ua lutz, que i a ua lutz,
Qu'i cau guardar los uelhs dessús,
Los uelhs dessús, los uelhs dessús,

**Dehens la gleisa capbaishat,
Tà mendicar çò qui voi,
Aledar au son costat.**

Palalai lalaleira, palalai lalaleira
Palalai lalalei, lalalai, lalalai...

De la tèrra o deu cèu,
Tau com la periclada,
E tot a capvirat,
Arren non serà mei,
Non jamei com avans,
Ni lo hred de la nèu,
Ni lo verd de la prada,
Ni lo cant d'un mainat,
Ni l'anar deu sorelh
Qui hè còrrer los ans.
Non sèi pas lo son nom,
Tà jo qu'ei l'Encantada,
E si n'ei pas tà uei,
Tà doman qu'ei segur,
Que l'anirèi parlar,
Non sèi pas lo son nom,
Tà jo qu'ei l'Encantada,
Doman que'u diserèi,
Dinca ací qu'èi viscut
Sonque tà v'encontrar.

Que'ns cau traucar tot lo segàs,
Tot lo segàs, tot lo segàs,
Tà ns'arrapar, sonque las mans,
Sonque las mans, sonque las mans,

Lhèu veiram pas jamei la fin,
Jamei la fin, jamei la fin,
La libertat qu'ei lo camin,
Qu'ei lo camin, qu'ei lo camin,

Après lo malh, un aute malh,
Un aute malh, un aute malh,
Après la lutz, ua auta lutz,
Ua auta lutz, ua auta lutz...

LA SOBIRANA

Despuish l'aup italiana,
A truvèrs vilas, e monts, e lanas,
E dinc a la mar grana
Que senhoreja ua sovirana.

Entant de mila annadas
Qu'audín son arríder de mainada,
Sas cantas encantadas,
Sons mots d'amor de hemna tant aimada.

Jo que l'escotarèi
Com s'escota a parlar ua hada,
Jo que la servirèi
Dinc a la mea darrèra alenada.

Un dia, un beròi dia,
Tots coneisheràn ma sobirana ;
Ma mair, ma sòr, ma hilha,
Ma bèra amor, qu'ei la lenga occitana.

Si m'auretz vist mon aimabla bergèra

Si m'auretz vist mon aimabla bergèra,
Aquera arròsa, aquera bèra flor,
Era qui a tant doça la maishèra,
Be la'm cerquèi ad era, era be'm cèrca a jo.

Quauque pastor que la'm va aver raubada,
Praubin de jo, t'on tirarèi donc jo ?
Qu'aní véder si se'n seré tornada,
De d'on de l'aute ser pregom tant de plaser.

Qu'èi tant cercat, a la fin l'èi trobada,
Que s'omprejava devath bèth arbolet,
E los ausèths disèn en lur lengatge :
« mon diu !be son urós aqueth par d'aimadors ! »

SE CANTA

Dejós ma fenèstra
I a un aucelon
Tota la nuèit canta
Canta sa cançon.

Repic
Se canta, que cante
Canta pas per ieu
Canta per ma mia
Qu'es al luènh de ieu.

Aquelas montanhas
Que tan nautas son
M'empachan de veire
Mas amors ont son.
(Repic)

Nautas son, plan nautas
Mas s'abaissaràn
E mas amoretas
Se raprocharàn.
(Repic)

Baissatz-vos, montanhas
Planas levatz-vos
Perque pòsca veire
Mas amors ont son.

Nau gojatas a Castèlnau

Nau gojatas a Castèlnau (bis)

Èras que volerén dançar
E los gojats que cercan l'ombra
Èras que volerén dançar
E los gojats que vòlon pas.

Uèit gojatas a Castèlnau...

Sèt, shèis, cinc, quatre, tres, doas, ua.

L'Estaca (es a dire « lo pal » en occitan) es una cançon compausada pel cantaire Lluís Llach en 1968. Compausada pendent la dictatura del general Franco en Espanha, es un crit a l'unitat d'accion per se liberar de l'opression, per aténher la libertat. Foguèt primièr simbòl de la lucha contra l'opression franquista en catalonha, es venguda puèi un simbòl de la lucha per la libertat. Plan populara en Catalonha uèi, coneguèt tanben un destin internacional. Agèt mantuna interpretacions diferentas e foguèt revirada dins mai de cinquanta lengas coma lo francés, l'occitan, lo basco, lo còrse, l'alemand, lo polonés....

Version occitana

Lo vièlh Siset me parlava
de bon matin al portal
e al solelh esperàvem
los carris vesent passar
Siset, non veses l'estaca
que li sèm totes ligats
Se podèm pas se'n desfaire
jamai podrem caminar..

(repic)

Se tiram tots, te vai tombar
gaire de temps pòt pas durar
segur que tomba, tomba, tomba
plan clinada es adejà.
Se ieu la tire fòrt d'aquí
e tu la tiras fòrt d'ailà
segur que tomba, tomba, tomba
e nos ne podrem desliurar

Pasmens fa fòrça temps ara
que nos escaraunhan las mans
e quand la fòrça me daissa
Pareis mai granda qu'abans
De tot segur qu'es poirida
E mai, Siset, pesa tant !
De còps la fòrça m'oblida
Torna-me dire ton cant !

Vièlh Siset ara se cala
Mal vent que se l'emportèt
Cal sap ont se tròba ara
Demòri sol al portal
Mas quora passan los dròlles
levi lo cap per cantar
lo darrièr cant del vièlh Siset
lo darrièr que m'ensenhèt

Version catalana

L'avi Siset em parlava
de bon matí al portal
Mentre el sol esperàvem,
i els carris vèiem passar.
« Siset, que non veus l'estaca
a ont estem tots lligats ?
Se no podem desfer-nos en,
mai no podrem caminar ... »

Si estirem tots, ella caurà.
I molt de temps no pot durar.
Segur que tomba, tomba, tomba
Ben corcada deu ser ja
Se jo l'estiro fort per aquí
E tu l'estires fort per allà
Segur que tomba, tomba, tomba
I ens podrem alliberar

Però, Siset, fa molt temps ja,
les mans se'm van escorxant
I quan la força se me'n va
ella és més ampla i més gran.
Ben cert sé que està podrida
però és que, Siset pesa tant,
Que a cops la força m'oblida
torna'm a dir el teu cant :

L'avi Siset ja no diu res,
mal vent que se l'emportà,
Ell qui sap cap a quin indret,
i jo a sota el portal.
I quan pasen els nous vaillets,
estiro el coll per cantar,
El darrer cant d'en Siset,
lo darrer que em va ensenyar

La libertat

Tu que siás arderosa e nusa
Tu qu'as sus leis ancas tei ponhs
Tu qu'as una vòtz de cleron
Uei sòna sòna a plens parmons
Ò bona musa.

Siás la musa dei paurei gus
Ta cara es negra de fumada
Teis uelhs senton la fusilhada
Siás una flor de barricada
Siás la Venús.

Dei mòrts de fam siás la mestressa,
D'aquelei qu'an ges de camiá
Lei gus que van sensa soliers
Lei sensa pan, lei sensa liech
An tei careças.

Mai leis autrei ti fan rotar,
Lei gròs cacans 'mé sei familhas
Leis enemics de la paurilha
Car ton nom tu, ò santa filha
Es Libertat.

Ò Libertat coma siás bela
Teis uelhs brillhan coma d'ulhauç
E croses, liures de tot mau,
Tei braç fòrts coma de destraus
Sus tei mamèlas.

Mai puei, perfés diés de mòts raucs,
Tu pus doça que leis estelas
E nos treboles ò ma bela
Quand baisam clinant lei parpèlas
Tei pès descauç.

Tu que siás poderosa e ruda
Tu que luses dins lei raions
Tu qu'as una vòtz de cleron
Uei sòna sòna a plens parmons
L'ora es venguda.

La liberté

Toi qui es ardente et nue
Toi qui as les poings sur les hanches
Toi qui as une voix de clairon
Aujourd'hui sonne sonne à plein poumons
Ô bonne muse

Tu es la muse des pauvres gueux
Ta face est noire de fumée
Tes yeux sentent la fusillade
Tu es une fleur de barricade
Tu es la Vénus.

Des meurt-de-faim tu es la maîtresse
De ceux qui n'ont pas de chemise
Les gueux qui vont sans souliers
Les sans-pain, les sans-lit
Ont tes caresses

Mais les autres te font rotter
Les gros parvenus et leurs familles
Les ennemis des pauvres gens
Car ton nom, toi, ô sainte fille
Est Liberté.

Ô Liberté comme tu es belle
Tes yeux brillent comme des éclairs
Et tu croises, libres de tout mal,
Tes bras forts comme des haches
Sur tes mamelles.

Mais ensuite tu dis des mots rauques,
Toi plus douce que les étoiles
Et tu nous troubles, ô ma belle
Quand nous baisons, fermant les paupières
Tes pieds nus.

Toi qui es puissante et rude
Toi qui brilles dans les rayons
Toi qui as une voix de clairon
Aujourd'hui appelle, appelle à pleins poumons
L'heure est venue.

Ce texte a été trouvé par Claude Barsotti, de Marseille, mis en musique par Manu Théron et interprété par lo Còr dau Lamparo (disque en préparation). On ne connaît que le nom de son auteur : J. Clozel. Nous n'avons pas de renseignement sur J. Clozel (on ne connaît pas son prénom !) ; mais cette chanson intitulée sous le générique "Cançon de nèrvi" a été publiée dans le journal occitan marseillais "La Sartan" du 6 février 1892 ; elle était dédiée à Pèire Bertas (Fernand Antoine, 1864-1950), instituteur marseillais révoqué pour ses opinions socialistes, adjoint aux Beaux-Arts sous la municipalité Flaissières (1895-1899).

Las paraulas son en occitan del dialècte “provençau” e mai precisament de la region de Marselha. Los Provençals pronóncian pas las consonantas finalas e doncas pas las “s”. Pronóncian tanben la letra v coma en francés “v”.

Qualques indicas per ajudar :

siás= siés (finala en “ié” = iá) ; las= leis ; tei= tos ; votz= voues ; sòna= soueno ; parmons= palmons ; dei= dels ; paurei= paures ; aquelei= aqueles ; camiá= camié (camisa) ; autrei= autres ; ti = te ; emé = amb ; finala en “au” = al; dau = del ;

Ciudadans de la tèrra entièra

La Talvèra

Ciudadans de la tèrra entièra
Escotatz plan la meu cançon
Serà un conte, una epopèia¹
Una gaujosa orason² (bis)

Entre doas mars i aviá un pòble
Èra pas pièger que los autres
Amb una sola diferéncia
Se languissiá al seu ostal.

Ni per cançons ni per pregàrias
Totjorn viviá desconsolat³
E res lo podiá pas distraire
Ges de país mai fastigat⁴.

Aquí qu'un jorn de vent soledre⁵
Arribèt un pòble estranh
Diguèt : "Quitatz de vos penedre⁶
Vos venèm tornar donar vam⁷".

Demorèron mai de sèt sègles
Mudèron⁸ tot de cima en cap
Òmes e Dieus, e leis e lenga
Cap de país mai apariat⁹.

Causiguèron la tolerància
De se mesclar, bastardejar
A l'encòp la resisténcia
Perdián pas res per esperar.

Ciudadans cresètz plan la faula
Car son parlar es just e clar
Cal cultivar lo mestissatge¹⁰
Per sa cultura reviscolar¹⁰.

19 - Sega sega. (cant)

Musica e paraulas : D. Loddo

Aquela cançoneta es bastida a l'entorn d'un dels mimologismes de la cigala que fa "sega sega sega". Mas aquela bestiòta ditz tanben "liga liga liga" en parlant de las garbas, e pus tard dins lo mes de julhet "bat bat bat" per anonciar lo moment de l'escodre.

Cigala cigaleta	}	bis
Cigala cigalon		
Lo solelh a l'albeta		
Escota ta cançon.		
Sega sega sega	}	bis
Sega sega zo		
Sega sega sega		
Sega sega zo		

Cigala cigaleta	}	bis
Cigala cigalon		
La pluèja a l'albeta		
Fa calar ta cançon.		
Sega sega sega	}	bis
Sega sega sega zo		
Sega sega sega		
Sega sega sega zo		

28 - Lo circ. (cant)

Musica e paraulas : D. Loddo

La poma que dança e l'ausèl que ditz la vertat son de motius de contes. (Cf. "L'au-celon de veritat" de Marguerite Solano in *Contes e racontes d'Albigés* p. 199).

As vist, Guilhèm, aval sus la plaça
Una rotlòta ven d'arribar
De tota part lo pòble s'amassa
Un capitèl venon de campar.

Repic :

Anem dintratz que l'ora s'avança
E l'espectacle va lèu començar
Anatz veire la poma que dança
L'ausèl que ritz e ditz la vertat.
Una monina sona de trompeta
Per far jonglar un vièlh pandà
E sus las banas d'una cabreta
Un pòrc marin fa que sautar.

Ara Guilhèm, finta lo palhassa
A lo nas roge coma un tomaton
E sus son cap Margoton l'agaça
Mira l'ecran d'un ordinator.

Ara Guilhèm, finta la girafa
A cavalon sus un elefanton
Tanplan lo còr te farà tiça taça
Quand veiràs dançar los quatre leons.

Lo meu país

Se sàbiatz, mon país
A ni nom ni frontièira.
Dins lo vèrs s'expandís
D'una fòla epopèia!

Se trapa pels camins
Dins lo sang de las pèiras
Dins lo caud del rasim,
Dins l'amar de l'albièira.

Se sabiatz, mon país
S'escond per las ginèstas,
Dins la flor qu'espelís,
Dins lo còr de las bèstias.
Dins l'ombra que blanquís,
Dins l'autan que despelha,
Dins la doçor d'un nis
O lo pols d'una fuèlha.

Mon país es aval,
Al mièg d'una carrièira
Ont dançan tres enfants
Per un sòu de misèria.
Es aval, dins lo crit
D'un freta-sabatons
Que rebala vencit
Sens espèr de retorn.

Mon país es al fons
D'una preson de trèvas
Que n'an, per tot resson:
"Que lo marcha o crèba".

Mon país es pertot
Ont son los privats d'èsser:
Sens papièrs ni aunor,
Sens ostal o sens tèrra...

Se sàbiatz, mon país
A ni nom ni frontièira.
Dins lo vèrs s'expandís
D'una fòla epopèia!

Se trapa pels camins,
Lo camin d'una talvèra,
Lo fisson del perilh,
La jòia bartasièira!

Mon país es aquí
Ont grana la colèra;
Sul punh que se brandís,
Dins lo fuòc, la lassieira.
Dins l'èrsa que nos pren,
Dins l'èrsa que nos geta...
Dins l'apèl de l'avenc,
Dins las mans de
l'aubeta...

Se sabiatz, mon país
S'amaga per las raras
De l'ora que fugís
E que sembla eternala.
Dins la colors passidas,
Dins las sentors salvatjas,
Dins la saba de vida,
Dins la paura de l'aigatge...

Pertot ont l'amor nais,

Pertot ont l'amor puèlha.
Dins lo fum del pantais,
Lo breç d'una quimèra...
Dins los mots d'un enfant,
Dins l'agach d'una femna,
Ont lo rire pren vam,
Ont s'esquiçan las penas...

Se sàbiatz, mon país
A ni nom ni frontièira.
Dins lo vèrs s'expandís
D'una fòla epopèia!

S'escond al fons del riu,
Dins lo secret de l'èrba;
L'arma del recalieu,
Dins lo lis d'una quèrba...
Mon país resplendís
De mila cantalenas
Que dança, a l'infinit,
Un pòble de serenas!

Finta plan mon país,
El n'a ni dieu, ni mèstre:
Un caval que corrís
Sens tralhas ni cabèstre.

Mon país es pertot
Ont la sola batèsta.
Es de gardar lo gost
D'un lendeman de fèsta
Se sabiatz, mon país
Es pertot que t'espèra:
S'existís pas, enlòc,
Es sus la tèrra entièira...

Sarà perchè ti amo

Che confusione
sarà perche ti amo
e un'emozione
che cresce piano piano
stringimi forte e stammi più
vicino
se ci sto bene
sarà perche ti amo.

lo canto al ritmo del dolce
tuo respiro
e primavera
sarà perche ti amo.
Cade una stella
ma dimmi dove siamo
che te ne frega
sarà perche ti amo.

E vola vola si sa
sempre piu in alto si va
e vola vola con me
il mondo è matto perché
e se l'amore non c'è
basta una sola canzone
per far cunfusione
fuori e dentro di te.

E vola vola si sa
sempre piu in alto si va
e vola vola con me
il mondo è matto perché
e se l'amore non c'è
basta una sola canzone
per far cunfusione
fuori e dentro di te.

Ma dopo tutto
che cosa c'è di strano
è una canzone
sarà perché ti amo
se cade il mondo

allora ci spostiamo
se cade il mondo
sarà perché ti amo.
Stringimi forte e stammi più
vicino
e così bello che non mi
sembra vero
se il mondo è matto
che cosa c'è di strano
matto per matto
almeno noi ci amiamo.

E vola vola si sa
sempre piu in alto si va

e vola vola con me
il mondo è matto perché
e se l'amore non c'è
basta una sola canzone
per far cunfusione
fuori e dentro di te.

E vola vola si va
sarà perché ti amo
e vola vola con me
e stammi più vicino
e se l'amore non c'è
ma dimmi dove siamo
che confusione
sarà perché ti amo.

L'italiano

Lasciatemi cantare con la chitarra in mano
Lasciatemi cantare, sono L'italiano
Buongiorno Italia gli spaghetti al dente
e un partigiano come Presidente
con l'autoradio sempre nella mano destra
un canarino sopra la finestra
Buongiorno Italia con i suoi artisti
con troppa America sui manifesti
con le canzoni, con amore
con il cuore
con più donne sempre meno suore

Boungiorno Italia
buongiorno Maria
con gli occhi pieni di malinconia
buongiorno Dio
lo sai che ci sono anch'io

Lasciatemi cantare
con la chitarra in mano
lasciatemi cantare
una canzone piano piano
Lasciatemi cantare
perché ne sono fiero
sono un italiano
un italiano vero

Buongiorno Italia che non si spaventa
con la crema da barba da menta
con un vestito gessato sul blu

e la moviola la domenica in TV
Buongiorno Italia col caffè ristretto
le calze nuove nel primo cassetto
con la bandiera in tintoria
e una seicento giu' di carrozzeria

Buongiorno Italia
buongiorno Maria
con gli occhi pieni di malinconia
buongiorno Dio
lo sai che ci sono anch'io

Lasciatemi cantare
con la chitarra in mano
lasciatemi cantare
una canzone piano piano

Lasciatemi cantare
perché ne sono fiero
sono un italiano
un italiano vero

Lasciatemi cantare
con la chitarra in mano
lasciatemi cantare
una canzone piano piano

Lasciatemi cantare
perché ne sono fiero
sono un italiano
un italiano vero

